

Øyavegen og Holmavegen - Offentlig vei åpen for allmenn ferdsel

Bakgrunn

Utenfor Åkrehamn ligger en rekke øyer og holmer. Den største – Øynå – ligger lengst nord, Svendsholmen, Varholmane og Mortholmen ligger videre sørover. Åkra har på grunn av øyer og holmer en svært god havn. I nyere tid er denne forbedret ved at Øynå og holmane er knyttet til fastlandet med moloer. ¹

Nedenfor viser flyfoto over Åkrehamn fra 1950. I fremgrunnen vises søre halvdel av Øynå og deler av Holmen. ²

Vegen over Åkraøyna og over Holmane strekker seg fra kaiområdet i øst, og helt ut til moloene. Spørsmålet saken dreier seg om er om denne veien kan anses for offentlig og åpen for allmenn ferdsel. Til hjelp for å løse saken er det innhentet dokumentasjon fra Rogaland fylkeskommune fra den tiden moloanlegget ble bygget, samt dokumentasjon fra kommunens eget arkiv. Først behandles spørsmålet for vegforbindelsen fra kaiområdet og utover Øyavegen, dernest behandles spørsmålet for strekningen fra broa og utover mot moloanlegget.

Vegforbindelse fra kaiområdet og utover Øyavegen

---

¹ Bygdebok for Karmøy Åkra av Arnvid Lillehammer, utgitt av Bygdebokutvalget i Karmøy 1980, side 342

² Bygdebok for Karmøy Åkra av Arnvid Lillehammer, utgitt av Bygdebokutvalget i Karmøy 1980, side 341

Eldre *Kart over Aakrehavn*, viser at eiendommen hvor nåværende kaiområde i Åkrehamn ligger, betegnes som en *opfyldt almenning*. Vegen strekker seg videre innover fra almenningen, og over broa til Svendsholmen.

Vedlegg: Kart over Aakrehavn

Det fremgår av oversiktskart fra 2022 at kaiområdet og veger i tilknytning til dette, samt midtre deler av Øyavegen, frem til broa ligger på umatrikulert grunn.

Vedlegg: Oversiktskart

Kommunen anser at den umatrikulerte grunnen i området er kommunens eiendom. Kommunen anser videre at den etablerte vegen over Åkraøya er offentlig veg som er åpen for allmenn ferdsel. Dette støttes av dokumentasjon fra kommunens arkiv.

Det vises bl.a. til brev fra Åkra formannskap 28.9.1948, hvor det er vedtatt utbedring av et vegstykke på Åkra-øy, samt legging av kloakkledning langs vegen.

Vedlegg: Vedtak i Åkra formannskap 28.9.1948

I brev datert 13.5.1952 søker Torleiv Grindhaug og Trygve Vikane om at kommunen opparbeider den regulerte vegen på Åkraøy fra Sivert Sjursens eiendom frem til søkers eiendommer. Søknaden ble behandlet av bygningsrådet i møte 29.5.1952, hvor det ble gjort følgende vedtak: *Søknaden anbefales ovenfor herredstyret. En finner det meget påkrevet at der blir lagt en god kjøreveg her, da der er en hel del byggetomter som da vil bli bebyggelige.*

Vedlegg: Brev 13.5.1952

Vedlegg: Brev 3.6.1952

I ovennevnte sak søkes det i brev 10.11.1952 om refusjon for opparbeidelse av privat veg som inngår i regulert veg på Åkraøy. Det betinges at vegen blir åpen for alle, og at kommunen gruser vegen og holder den ved like.

Vedlegg: Brev 10.11.1952

I søknad mottatt av Åkra Formannsskap 12.12.1958 fremgår det at grunneiere og leieboere på Åkraøya søker om at den påbegynte veg fra Lars Pedersen til Torleif Grindhaug blir forlenget slik at den kommer i forbindelse med vegen som ble avsluttet av Albert J. Salvanes sin eiendom på nordre Åkraøy.

Vedlegg: Brev journalført 12.12.1958

Vegforbindelse fra broa og utover mot moloanlegget

Det fremgår av dokumentasjon fra Rogaland fylkeskommune at Leiasundet (mellom Svendsholmen og Nordre Varholme) stenges med molo, og at det utdypes en kanal i Brusundet for gjennomgangstrafikk for mindre båter. Brusundet ligger mellom Åkraøynå og Svendsholmen.

Det planlegges bro over Brusundet, jf. brev fra Statens Havnevesen 1. mars 1943. Havnevesenet anser det som naturlig at brukar, bru og veifylling blir bygd av Veivesenet med bidrag fra Statens Havnevesen. Det forutsettes i planen at veiforbindelsen over Brusundet vedlikeholdes av Vegvesenet.

Vedlegg: Brev fra Statens Havnevesen 1. mars 1943

Forutsetningen for veibro, jf. brev 19. juni 1944, er at *Statens Havnevesen skal stenge Leiasundet med molo. Molokronen blir utført i armert betong så den samtidig kan tjene som veiforbindelse sørover til Mortholmen, sydligst på vestre side av Åkrehamn. Broen over Brusund må bygges for fremtidig påregnelig trafikk til kaier, sjøhus, fabrikker m.m. som kan påregnes å bli bygd på Svendsholmen, Varholmane og Mortholmen.*

Vedlegg: Brev fra Statens Havnevesen 19. juni 1944

Havnevesenet skriver i brev 17. august 1944 at terrenget nordenfor steinbrottet, like ved moloens nordre landfeste er forholdsvis flatt og egner seg godt for opparbeidelse av vei til Brosund.

Vedlegg: Brev fra Statens Havnevesen 17. august 1944.

Skrivene fra Statens Havnevesen viser at det påregnes byggevirkosomhet på Svendsholmen, og utover moloanlegget, og at det således er behov for veiforbindelse til området. Det fremgår av kart at vegen er opparbeidet fra Brusundet og frem til B. Mannes sin eiendom på Svendsholmen.

Vedlegg: Kart over Aakrehamn

I brev til Aakra Herredstyre 1.7.1946 søkes det om at kommunen istandsetter og overtar vedlikeholdet av vegen *fra Holmabrune til Knut Knutsens salteri*. Saken er behandlet 3.7.1946. Kommunen er i enstemmig vedtak, sak 115, inntil videre villig til å gruskjøre vegen, uten at en vil ta endelig stilling til standpunkt til overdragelse av det framtidige vedlikehold.

Vedlegg: Brev til Aakra Herredstyre 1. juli 1946

Vedlegg: Behandling i Herredstyret, sak 115

I kart over Åkrehamn fra tiden rundt kommunesammenslåingen, fremgår det at det er opparbeidet veg over Holmabrua og frem til moloanlegget.

Vedlegg: Kart fra 1966

Vedlegg Kart over kommunale veger

I kart over kommunale veger er vegen over Svendsholmen gitt vegnr. K.V. 66. At veien er åpen for allmenn ferdsel bekreftes av grunneiere i området og kommunen. Det vises i den forbindelse til sak 931/77, møte i Karmøy bygningsråd 10. oktober 1977, og søknad 22.8.2005 om fradeling av grunneiendom for eiendommen 15/218.

I møte i Karmøy bygningsråd 10. oktober 1977, sak 931/77, ble søknad om bruksendring av eiendommen gnr. 15, bnr. 332, 333 og 660 behandlet. Det ble søkt om bruksendring fra notberkeri og lager av fiskeredskaper til lager av byggevarer. Eiendommen ligger ytterst på Holmen, se situasjonsplan.

Bygningssjefen mener at det er utfordringer med trafikken helt fra kaien i Åkrehamn og frem til eiendommen det søkes bruksendring for, og legger til grunn at virksomheten vil medføre mer lastebiltrafikk på vegen enn tidligere. Bygningssjefen tror imidlertid at kommunen *neppe har hjemmel til å nekte en slik omdisponering, i og med at det er adkomst til veg som er åpen for offentlig ferdsel.*

Det er avgitt kvittering for naboer på gnr. 15, bnr. 217, 218 og 660. Bruksendring for eiendommen gnr. 15, bnr. 332, 333 og 660 ble i sak 931/77 godkjent i møte i Bygningsrådet i Karmøy kommune.

I søknad om deling av grunneiendom gnr. 15, bnr. 218, datert 22.8.2005, oppgir søker at eiendommen har adkomst via kommunal veg.

Etter vegloven § 1 defineres offentlig veg slik:

«Offentlig veg er veg eller gate som er open for allemenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglane i kap. IV. Alle andre vegar eller blir i denne lova å rekne for private».

Det fremgår av ovennevnte historikk at det har vært aktivitet på Åkaøya og Svendsholmen i en årrekke, og at tilkomstvegen har vært over Åkaøya, over broa og utover mot moloanlegget. Kommunen har vedlikeholdt vegen minst siden 1960 tallet, og kommunen anser følgelig at eksisterende vei er offentlig og åpen for allmenn ferdsel.